

การพัฒนาทักษะการสนทนาและผลสัมฤทธิ์ภาษามลายู โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้
แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ รายวิชาภาษามลายู
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การพัฒนาทักษะการสนทนาและผลสัมฤทธิ์ภาษามลายู โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้
แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ รายวิชาภาษามลายู
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Development of Malay Language Conversation Skills and Achievement
Using Peer-Assisted Learning and Role-Playing in Malay Language Course
for Fifth-Year Secondary School Students.

(Received: March 15, 2025; Revised: April 17, 2025; Accepted: April 20, 2025)

อภิศักดิ์ ยีเกษม¹ ชุตินา ทศโร² เกตติว บุญปรากฏ²

Aphisak Yeekasem¹ Chutima Thusaro² Kettawa Boonprakarn²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษามลายู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ด้วยวิธีจับฉลาก ห้องมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 33 คน และห้องมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน 2) แบบประเมินทักษะการสนทนาภาษามลายู 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายู 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Independent ผลวิจัยพบว่า 1) ทักษะการสนทนาของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

¹ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ e-mail: aphisak.yee010@hu.ac.th

Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดง
บทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน การแสดงบทบาทสมมติ ทักษะการสนทนา ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนภาษามลายู ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare Malay language conversation skills of students after peer-assisted learning combined with role-playing versus peer-assisted learning alone, 2) to compare academic achievement in Malay language among students after peer-assisted learning combined with role-playing versus students who received peer-assisted learning alone, and 3) to study students' satisfaction with peer-assisted learning combined with role-playing in Malay language courses. The sample consisted of fifth-year secondary school students, obtained through cluster random sampling by drawing lots. Room 5/1 served as the control group with 33 students, and room 5/2 served as the experimental group with 33 students. Statistics used for data analysis included mean, standard deviation, and hypothesis testing using Independent t-test. The research findings revealed that: 1) conversation skills of students after peer-assisted learning combined with role-playing were significantly higher than students who used peer-assisted learning alone at the .05 level of statistical significance, 2) academic achievement of students after peer-assisted learning combined with role-playing was significantly higher than students who used peer-assisted learning alone at the .05 level of statistical significance, and 3) students' satisfaction after peer-assisted learning combined with role-playing was at the highest level.

Keywords: Peer-assisted Learning, Role-playing, Conversation Skills, Malay Language Achievement, Satisfaction

บทนำ

ภาษามลายูเป็นภาษาที่มีความสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีผู้ใช้ภาษาประมาณ 300 ล้านคน และเป็นภาษาประจำชาติของมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน รวมถึงเป็นภาษาทางการของสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษามลายูในบางพื้นที่ของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา แอฟริกาใต้ และติมอร์ตะวันออก การรวมตัวของประชาคมอาเซียนส่งผลให้การใช้ภาษามลายูมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งมี

ประชากรที่ใช้ภาษานี้อยู่แล้ว ทำให้เป็นโอกาสสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะด้านภาษามลายูเพื่อรองรับตลาดแรงงานและการเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่ใช้ภาษามลายู (อติถาวร หะยืออาแว, 2554)

ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของภาษามลายูและได้สนับสนุนให้แรงงานพัฒนาทักษะภาษานี้เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานและการท่องเที่ยว จังหวัดสงขลา ซึ่งมีชายแดนติดกับมาเลเซีย มีนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเดินทางเข้ามาเป็นอันดับต้น ๆ ทำให้การสื่อสารภาษามลายูเป็นทักษะที่จำเป็น (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล องค์กรมหาชน, 2564) อย่างไรก็ตาม พบว่านักเรียนที่เรียนภาษามลายูในโรงเรียนมุสลิมสันติธรรมมูลนิธิ ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังคงมีปัญหาในการสนทนาภาษามลายู เนื่องจากขาดความมั่นใจ ทักษะพื้นฐานด้านคำศัพท์และโครงสร้างประโยค รวมถึงการขาดโอกาสในการฝึกฝนทั้งในและนอกห้องเรียน นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น เช่น ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่งผลให้เกิดความสับสนในการใช้คำ อีกทั้งแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนบางคนยังต่ำ ทำให้ทักษะการสนทนาภาษามลายูไม่พัฒนา

ปัญหาดังกล่าวยังเกิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่มุ่งเน้นการบรรยายและการท่องจำมากกว่าการฝึกฝนจริง ทำให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเต็มที่ ครูผู้สอนยังคงใช้วิธีการสอนแบบเน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองและขาดกิจกรรมกลุ่มที่ช่วยส่งเสริมการใช้ภาษามลายูในชีวิตจริง

หนึ่งในแนวทางที่มีประสิทธิภาพคือการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-Assisted Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสอนกันเอง สามารถทำได้ทั้งในกลุ่มผู้เรียนระดับเดียวกันหรือให้รุ่นพี่ช่วยสอน รุ่นพี่ต้องมีความเข้าใจเทคนิคการสอน และมีการจัดอัตราส่วนระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่เหมาะสม โดยครูต้องเป็นผู้ควบคุมดูแลการเรียนรู้และไม่ปล่อยให้เป็นการละเล่นของผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียว (ทิตินา แคมมณี, 2556) การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถพัฒนาได้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจับคู่สนทนา การจำลองสถานการณ์ และการช่วยกันเขียนบทสนทนา ซึ่งช่วยลดความกดดันของผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษา (บุษยากร ชัยขวา, ผาสุก บุญธรรม และเพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท, 2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-assisted Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 3.22 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.35 และยังสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 และมีความก้าวหน้าอย่างเด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

อีกแนวทางหนึ่งที่สำคัญคือ การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role-Playing) ซึ่งช่วยกระตุ้นความสนใจและพัฒนาทักษะการสนทนาภาษามลายู โดยการแสดงบทบาทสมมติที่เกิดขึ้นจริง (แวมัสนา แวโยโซะ, 2566) ได้กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการจำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย เช่น การซื้อขาย การจองที่พัก การสั่งอาหาร การขอความช่วยเหลือ หรือการสัมภาษณ์งาน ผู้เรียนสามารถแสดงบทบาทเป็นบุคคลต่าง ๆ เช่น ผู้ขาย นักท่องเที่ยว หรือพนักงานบริการ รวมถึงฝึกแสดงอารมณ์ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน กิจกรรม

เหล่านี้ช่วยพัฒนาทักษะภาษา สร้างความมั่นใจ และกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนในบรรยากาศที่สนุกสนานและสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ลาเดอซ์ (Ladousse, 1987 : 24-41) ได้อธิบายถึงแนวทางการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการสอนภาษาว่าควรจัดกิจกรรมที่เน้นความสนุกไม่น่าเบื่อ ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกิจกรรมบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนพบว่ากิจกรรมนี้แตกต่างจากที่ระบุในตำราเพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและสามารถปฏิบัติได้อย่างง่าย (ณัฐชญา บุปผาชาติ, 2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น Susanti (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้บทบาทสมมติในการสอนพูด พบว่าผลคะแนนการพูดของนักเรียนที่สอนโดยใช้บทบาทสมมติดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าการใช้บทบาทสมมติส่งผลต่อการสอนการพูดโดยตรง แต่ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือการขาดความมั่นใจและการไม่รู้ศัพท์ในขั้นต้นของการใช้วิธีสอนบทบาทสมมติ นักเรียนรู้สึกอึดอัดและไม่แน่ใจ สิ่งนี้นำไปสู่จุดเริ่มต้นของการไม่ยอมพูด แต่ไม่นานมานี้พวกเขาช่วยกันตัดสินใจว่าใครควรจะพูด ท้ายที่สุดพวกเขาก็เริ่มที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการผสมผสานการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการแสดงบทบาทสมมติจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษามลายูในสถานการณ์จริงและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ กิจกรรมที่ออกแบบควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษามลายูให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลัง การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษามลายู

ประโยชน์ของการวิจัย

เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเทคนิคการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาอื่น ๆ ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการสนทนา
ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทักษะการสนทนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ

2. การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตัวแปรตามคือ

1. ทักษะด้านการสนทนารายวิชาภาษามลายู
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายู

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมุสลิมสันติธรรม มูลนิธิ ตำบลนาเคียน อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมุสลิมสันติธรรม มูลนิธิ ตำบลนาเคียน อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 66 คน จากทั้งหมด 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก ห้องมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 33 คน และห้องมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 33 คน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ (2545 อ้างถึงใน กันตชาติ เมธาโชติมณีกุล, 2560) ได้กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่ง ที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่ว่า Learning by Doing ตามแนวทฤษฎีของ John Dewey โดยมีจุดเน้นที่การให้นักเรียนมีการรวมกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันและยังมุ่งเน้นให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้รับประโยชน์จากเพื่อนนักเรียนที่เก่งกว่าหรือมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่า

นิพนธ์ โพธิ์ไทร (2552 อ้างถึงใน อานนท์ เรืองรัตน, 2565) ได้กล่าวว่า การสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มีส่วนให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน นักเรียนที่มีความรู้มากกว่าได้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนที่มีความรู้น้อยกว่า ในกลุ่มหรือกลุ่มย่อย นักเรียนจะมีความรับผิดชอบและแสดงบทบาทเองในการจัดการเรียนรู้เตรียมและเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง วิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ร่วมกัน โดยนักเรียนที่มีความรู้มากกว่าจะช่วยเหลือเพื่อนที่ต้องการพัฒนาทักษะหรือความเข้าใจ เน้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือคู่ ซึ่งส่งเสริมความรับผิดชอบและการพึ่งพาตนเอง ทั้งนี้ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน กระบวนการนี้ยังส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะอย่างเป็นธรรมชาติและมีประสิทธิภาพ

แนวคิดในการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ฉลอง ไตรแสง (2552 อ้างถึงใน อานนท์ เรืองรัตน, 2565) ได้กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนจะได้รับประโยชน์อย่างมากทั้งในด้าน การเรียน การสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองและเพื่อน ทำให้บรรยากาศในการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นันทวัน วัฒนมงคลสุข และคณะ (2560) ได้กล่าวว่า การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer assist) เป็นการจัดการองค์ความรู้หรือจัดกระบวนการเรียนการสอน ก่อนการลงมือทำกิจกรรม (Learning before doing) เพื่อเป็นการแสวงหาเพื่อนหรือนักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อขยายกรอบความคิดให้กว้างขึ้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยคนมาเป็นธงนำคือ อาศัยนักเรียนด้วยกันมาช่วยเปิดมุมมองทางด้านความคิดที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มหรือบุคคลต่อบุคคล

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนช่วยเหลือกันเอง โดยมีการแบ่งกลุ่มเป็น "near-peer" และ "co-peer" ซึ่งหมายถึงการที่นักเรียนในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสนับสนุนการเรียนรู้ของกันและกัน วิธีนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำหรือเรียนรู้ช้า เพราะสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นจากการอธิบายด้วยภาษาที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ความมั่นใจ

ในตนเอง และทักษะทางสังคม ซึ่งบรรยากาศการเรียนรู้แบบนี้สร้างความรู้สึกล้นหล้นคลายและทัศนคติที่ดี
ต่อการเรียน

ความหมายของการแสดงบทบาทสมมติ

Taylor & Walford (1974) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติเป็นวิธีการ
ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียน หรือพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งได้ฝึกฝนทักษะการคิด
การวิเคราะห์ การอภิปราย การแสดง การแก้ปัญหาการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยครูเป็นผู้จัด
สถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทต่างๆ ในสถานการณ์นั้น

Ments (1986) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่กลุ่ม
ผู้เรียนจัดแสดงขึ้นเพื่อมุ่งสำรวจปัญหาด้านสังคมที่เป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาความรู้
ความเข้าใจ ความคิดและพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน เพราะ
ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสม เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์นั้น ๆ

การสอนด้วยบทบาทสมมติเป็นเทคนิคที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์สมมติ
ซึ่งส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการ
ปรับตัวของผู้เรียนตามสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับชีวิต การใช้บทบาทสมมติในชั้นเรียนภาษา โดยผู้เรียน
จะได้แสดงบทบาทในบริบทภาษาที่จำลองมาจากสถานการณ์จริง เช่น การสื่อสารในร้านค้า การสนทนา
ในสถานที่ทำงาน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารในภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริม
ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทจริงโดยไม่ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็น
ธรรมชาติและช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปปรับใช้ได้อย่างคล่องตัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตรรกพร สุขเกษม (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกโดยใช้วิธีการแสดง
บทบาทสมมติของนักศึกษาโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ระดับชั้นปีที่ 1 ภาคเรียน 2/2554
ในบทเรียน เรื่อง "กำหนดนโยบายสาธารณะ" คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 54
คน วิจัยดำเนินการวิจัย ผู้สอนอธิบายรายละเอียดเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ นักศึกษาเข้าใจ
โดยยกตัวอย่างประกอบการซักถามและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบกลุ่มและให้แสดง
บทบาทสมมติตามเรื่องที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดตัวแสดงบทบาทสมมติโดยแบ่งกลุ่มละ ๆ 6 คน
จำนวน 9 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่กิจกรรมฝึกการแสดงออกโดยใช้บทบาทสมมติของนักศึกษา
แบบประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ผลการศึกษา
พบว่า นักศึกษากล้าแสดงออกอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเยี่ยม 77

ชมการ ประดับการ (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่องการใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนวิชา
บัญชีเบื้องต้น 2 เรื่องการบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะเกี่ยวกับเงินสดของนักเรียนระดับชั้น ปวช.
2/9 ผลการวิจัย พบว่าการใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน วิชาบัญชีเบื้องต้น 2 ของนักเรียนระดับชั้น
ปวช. 2/9 สาขาธุรกิจค้าปลีกพบว่าการใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนผู้เรียนมีคะแนนทดสอบก่อน
เรียน เรื่องการวิเคราะห์รายการเกี่ยวกับเงินสดมีคะแนนเฉลี่ยรวม 7.3 หลังใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
ผู้เรียนทำแบบทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยรวม 16.6 และการทดสอบก่อนเรียน เรื่องการบันทึกรายการในสมุด
รายวันเฉพาะเกี่ยวกับเงินสดมีคะแนนเฉลี่ยรวม 6.9 หลังใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้เรียนทำ

แบบทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยรวม 17.1 จากข้อมูลการใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้ผู้เรียนมีคะแนนที่สูงขึ้นทั้งเรื่องการวิเคราะห์รายการค้าเกี่ยวกับเงินสดและการบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะเกี่ยวกับเงินสด

บุษยากร ช้ายขวา, ผาสุก บุญธรรม และเพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท (2560) ได้ศึกษาการจัดการจัดการการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-assisted Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการจัดการการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 3.22 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.35 และยิ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.52 ด้านการจัดการจัดการการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชา และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.02, 4.21, และ 4.32 ตามลำดับ

จากงานวิจัย พบว่า วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้แบบกลุ่ม และการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษาและเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ วิธีการดังกล่าวไม่เพียงช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาการ แต่ยังมีส่วนช่วยในการสร้างเสริมทักษะทางสังคม ความมั่นใจ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ทำการทดลองแบบเปรียบเทียบ 2 กลุ่มขึ้นไป มีการวัดผลการทดลองหลังอย่างเดียว (Randomized Control Group Posttest Only Design) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้ (พล เหลืองรังสี. 2566 : น.141-142)

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบเปรียบเทียบ 2 กลุ่มขึ้นไป มีการวัดผลการทดลองหลังอย่างเดียว (Randomized Control Group Posttest Only Design)

การสุ่ม	กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ให้สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
R	E	-	X ₁	O ₁
	C	-	X ₂	O ₂

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน แบบละจำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนคุณภาพของเครื่องมือที่พบ คือ มีค่าความถูกต้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด (4.77)

2. แบบประเมินทักษะการสนทนาภาษามลายู ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยสุด จำนวน 1 ชุด 4 ข้อ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านความคล่องแคล่วการใช้เวลา และด้านบุคลิกภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) เท่ากับ 0.90

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ในช่วง 0.58 – 0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในช่วง 0.24 - 0.55 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยสุด จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำความเข้าใจชี้แจงรายละเอียดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 เกี่ยวกับการทำวิจัย
2. ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม และใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง
3. เมื่อดำเนินการทดลองครบทุกแผนแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินทักษะด้านการสนทนาภาษามลายู โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. นักเรียนทำแบบทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
5. นำผลมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและการวิจัย
6. วัดความพึงพอใจของนักเรียน ในรายวิชาภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับการจัดการ
เรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S.D.	Asymp. Sig.
นักเรียนที่เรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	7.67	3.17	.000
นักเรียนที่เรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ	13.61	1.87	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ย 13.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.87 และการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 7.67 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.17 ซึ่งทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา
ปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดง
บทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
นักเรียนที่เรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	33	30	13.73	2.60		
นักเรียนที่เรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ	33	30	23.21	3.54	-12.81*	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ย 23.21 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.54 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 13.73 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.60 ซึ่งผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายู หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายู หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านบทบาทผู้สอน	4.62	0.52	มากที่สุด
2.	ด้านบทบาทผู้เรียน	4.68	0.49	มากที่สุด
3.	ด้านการจัดการเรียนรู้	4.64	0.52	มากที่สุด
4.	ด้านการวัดและประเมินผล	4.64	0.52	มากที่สุด
5.	ด้านประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับ	4.64	0.52	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.65	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูมีความพึงพอใจ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการสนทนาและผลสัมฤทธิ์ภาษามลายู โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ รายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการอภิปราย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการสนทนาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการสนทนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนการสอนที่เป็นไปตาม 5 ขั้นตอนที่ถูกวิจัยได้วางไว้ ได้แก่ ขั้นนำเสนอ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นฝึกปฏิบัติ ขั้นแสดงบทบาทสมมติ และขั้นสรุป ซึ่งทุก

ขั้นตอนทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและเกิดการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่สมจริง ส่งผลให้ทักษะการสนทนาของนักเรียนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นิพนธ์ โพธิ์ไทร (2552 อ้างถึงใน อานนท์ เรืองรัตน์, 2565) ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญา Constructivism ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่ว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการกระทำ (Learning by Doing) เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตชาติ เมธาโชติมณีกุล (2560) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธี การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี ที่1 ปี การศึกษา2560 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยผลการวิจัยพบว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ =12.20, S.D.=2.94) ส่วนคะแนนหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ =15.23, S.D.=2.43) และผลการเปรียบเทียบพบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -10.474 และมีค่า Sig คือ 0.000 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษามลายูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการการแสดงบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมความเข้าใจและการใช้ภาษามลายูในสถานการณ์จริงทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาของนักเรียนอีกด้วย ดังเช่น บุญชม ศรีสะอาด (2541) กล่าวถึง การสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ เทคนิคการสอนที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น นั่นคือการแสดงบทบาทที่กำหนดให้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย น้ำอ้อย ทวีการไธ (2555) ได้ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 1 กลุ่ม 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 12 แผน ทำการทดลองเป็นระยะเวลา 12 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่านักเรียนมีทักษะทางสังคมโดยรวมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษามลายูหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับ

มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยให้นักเรียนรู้สึกสนุกและมีส่วนร่วมกับการเรียนมากขึ้น การแสดงบทบาทสมมติทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวา ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษามลายู และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษามลายู Good (1973, อ้างถึงใน พรหมสิทธิ์ รักษาพรหมณ์, 2551) นิยามความพึงพอใจ คือ สภาพหรือระดับความพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษยากร ช้ายขวา, ผาสุก บุญธรรม และเพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท (2560) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-assisted Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 3.22 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.35 และยังสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 60 โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.52 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชา และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.02, 4.21, และ 4.32 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในวิชาอื่น ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติไปปรับใช้กับวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาที่เน้นทักษะการสื่อสาร เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการพูด ฟัง และการแสดงออกของนักเรียน
2. การพัฒนาและออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ครูควรออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและระดับความสามารถของนักเรียนให้มีความหลากหลายและท้าทายมากขึ้น เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกสนานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. การส่งเสริมการใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสนำภาษามลายูไปใช้ในการสนทนาจริงนอกห้องเรียน เช่น การจัดกิจกรรมเสวนา การแข่งขันโต้วาที หรือโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาและสามารถนำไปใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ศึกษาการใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในวิชาภาษามลายูในระดับชั้นอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และประสิทธิภาพของวิธีการเรียนรู้ในช่วงวัยที่แตกต่างกัน

การพัฒนาทักษะการสนทนาและผลสัมฤทธิ์ภาษามลายู โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้
แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ รายวิชาภาษามลายู
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ศึกษาผลระยะยาวของการจัดการเรียนรู้รูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อประเมินความคงทนของทักษะการสนทนาและผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- กันตชาติ เมธาโชติมณกุล. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
รายวิชาความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ.
- ฉลอง ไตรแสง. (2552). การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้วิชาเขียนแบบเรื่องการเขียนภาพไอโซ
เมตริกและภาพอพลิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ
เพื่อนช่วยเพื่อนกับแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี, ลพบุรี.
- ณัฐชญา บุปผาชาติ. (2561). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (รายงานผลการวิจัย).
นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตรรกพร สุขเกษม. (2555). การพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออก โดยใช้การแต่งบทบาทสมมติ
ของนักศึกษาโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ระดับชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2554 ในบทเรียน
เรื่อง การกำหนดนโยบายสาธารณะ (รายงานผลการวิจัย). กำแพงเพชร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวัน วัฒนมงคลสุข วรพงษ์ คุณเดชอมร และ ศิรินาถ บุรณพงษ์. (2560). เทคนิคการสอนไวยากรณ์
ภาษาอังกฤษแบบ “เพื่อนช่วยเพื่อน”. JOURNAL OF AKHONRATCHASIMA COLLEGE,
11(3), 277-287.
- นิพนธ์ โพธิ์ไทร. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสี่โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม
เพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- น้ำอ้อย ทวีการไธ. (2555). การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุษยากร ชัยขวา, ผาสุก บุญธรรม และเพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-assisted Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารของนักเรียนชนเผ่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่, 10(3), 77-86.
- พรมสิษฐ์ รักษาพรหมณ์. (2551). ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและบุคลากรต่อการ
บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลผาจาก อำเภอเมืองจังหวัด
อุดรธานี. สืบค้นจาก <http://newtdc.thailis.or.th>
- พล เหลืองรังสี. (2566). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: พิกเซล ดีไซน์.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2558). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทาง
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แวมีสนา แวโย๊ะ. (2566). ผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษามลายูโดยการ
ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวคิดของลาเตซสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษามลายู
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ,
66(23), 77-88.
- ชมการ ประดับการ. (2557). การใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนวิชาบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่องการ
บันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะเกี่ยวกับเงินสดของนักเรียนระดับชั้นปวช. 2/9. งานวิจัย
ในชั้นเรียน. สาขาธุรกิจค้าปลีก. วิทยาลัยการอาชีพฝางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา. เชียงใหม่.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล องค์กรมหาชน. (2564). *สำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงาน*
2564. สืบค้นจาก <https://www.dga.or.th/สำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล>
- สุคนธ์ สินธพานนท์ วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์ และพรรณี สินธพานนท์ . (2545). *พัฒนาทักษะการคิด*
ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถกร หะยืออาแว. (2554). *หลักภาษามลายูเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: บริษัท นัทชาพับลิชซิ่ง จำกัด.
- อานนท์ เรืองรัตน์. (2565). *การพัฒนาทักษะการอ่านทำให้ลงจังหวะในการอ่านวรรณศิลป์โดยใช้*
การจัดการเรียนรู้แบบสาธิตร่วมกับกิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตเทศบาลนครตรัง.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- Ladousse G. P. (1987). *Role-play*. Oxford: Oxford University Press.
- Ments, Van Morry. (1986). *The Effective Use of Roleplay: Practical Techniques for*
Improving Learning. London: Kogan page.
- Susanti, A. D. H. (2007). *Using role play in teaching speaking*. Master's thesis, Islamic
University.